

PRIJS MET JOHANNES DE HEER

MAGAZINE

135 JAAR LEGER DES HEILS IN NEDERLAND

VOORWAARTS CHRISTENSTRIJDERS

JDH-106 / LDH-405

3e jaargang
nummer 2

special

INHOUD

VAN DE REDACTIE	pagina 3
INLEIDING - Voorwaarts, Christenstrijders,... (door Arend - PMJDH)	pagina 4
GESCHIEDENIS LEGER DES HEILS - (overgenomen uit '100 jaar Leger des Heils')	pagina 5
JOHANNES DE HEER ANNO 1903 / 1904 - stadsevangelisatie 'Jeruël' te Rotterdam e.a.	pagina 8
JOHANNES DE HEER ANNO 1905 - kennismaking met het Leger des Heils e.a.	pagina 9
UIT HET (BIJBELS) DAGBOEK VAN JOHANNES DE HEER	pagina 10
LIEDEREN EN HUN ACHTERGROND - Voorwaarts, Christenstrijders (JdH-106)	pagina 11
HET JOHANNES DE HEER LIED VAN... luitenant-kolonel Ine Voorham (Leger des Heils)	pagina 13
VIDEO-PAGINA - samenwerking tussen PMJDH en het Leger des Heils	pagina 16
UIT HET LEVEN GEGREPEN - Arend was destijds als heilssoldaat actief in Amsterdam	pagina 17
PUZZEL (WOORDZOEKER) - ontworpen door teamlid Marjo	pagina 19
DE BEKENDSTE MAJOOR - luitenant-kolonel Alida Margaretha Bosshardt († 2007)	pagina 20
COLOFON	pagina 22
UIT DE KRANT OP DE ACHTERKANT	pagina 23

Multimedia / interactieve bijdragen

Dit digitale magazine zit boordevol verrassingen!
Natuurlijk hopen wij dat de bijdragen op zichzelf al als verrassend worden ervaren
maar daarnaast zijn er ook interactieve links toegevoegd.

Elke keer als woorden [blauw en onderstreept](#) zijn weergegeven kan erop geklikt worden.

Het betreffende stukje tekst wordt dan begeleid door een bijdrage op internet
(zoals een muzikale video of iets dergelijks).

Wij wensen jullie allen veel lees-, kijk-, en luisterplezier!

VAN DE REDACTIE

Het Leger des Heils in Nederland bestaat 135 jaar!

Dit werd 11 juni jongstleden, door jong en oud, feestelijk gevierd op het terrein van 'Taets Art and Event Park' in Zaandam.

Omdat alles rondom 'Johannes de Heer' veel raakvlakken heeft met het 'Leger des Heils', en omdat Johannes de Heer in 1905 in zijn eerste zangbundel (met toestemming) direct 50 liederen van het Leger des Heils opnam, is deze editie van het 'Prijs met Johannes de Heer-Magazine' ingericht als 'Leger des Heils-special'.

We duiken in de ontstaansgeschiedenis van het Leger des Heils. Op pagina vijf is te lezen hoe deze organisatie ontstond in Engeland en op de pagina's zes en zeven wordt ingegaan op hoe het Leger des Heils in Nederland van start ging en zich verder profileerde.

Vervolgens hebben we onderzocht hoe Johannes de Heer met het Leger des Heils in aanraking kwam. Dit gebeurde toen Johannes rond 1903 de stadsevangelisatiekring 'Jeruël' bezocht. Meer hierover op de pagina's acht en negen.

Natuurlijk komen onze vaste rubrieken weer voorbij. Zo is daar **het Johannes de Heer-lied van** luitenant-kolonel Ine Voorham. Ook zijn er weer twee gedeeltes uit **het Bijbels dagboek van Johannes de Heer** overgenomen en in de rubriek '**uit het leven gegrepen**' blikken we terug op de periode waarin onze projectleider Arend als heilssoldaat werkzaam was in de binnenstad van Amsterdam.

Teamlid Marjo heeft weer een leuke woordzoeker in elkaar gezet en zo zijn er nog een aantal bijdragen.

Natuurlijk mocht een terugblik op het leven van Nederlands bekendste 'majoor' niet ontbreken, vandaar dat aan het eind van ons magazine twee pagina's gewijd zijn aan het leven van luitenant-kolonel ('majoor') Alida Margaretha Bosshardt.

In onze vaste rubriek '**uit de krant op de achterkant**' mogen wij deze keer wel iets heel bijzonders met jullie delen: de eerste editie van 'De Heilssoldaat'. Deze krant werd jaren geleden, tijdens het opruimen bij (groot)ouders, gevonden door Piet en Hennie Rosseel en is, net als het Leger des Heils in Nederland, 135 jaar oud! We hebben de voorpagina ingescand waardoor we deze nu met jullie kunnen delen!

Wij willen deze redactionele bijdrage afsluiten met de wens en de bede dat het Leger des Heils in Nederland én wereldwijd tot zegen mag zijn en blijven tot de dag van Jezus' wederkomst!

Eenzogoed is het onze wens en bede dat alle kerken en christenen, die immers tezamen de Gemeente (het Lichaam van Christus op aarde) vormen, moedig voorwaarts gaan! Dat we vanuit Gods liefde om blijven zien naar onze naasten ([Mattheüs 22 vers 37 - 40](#)) ([Mattheüs 25 vers 35 - 40](#)). En dat we blijven getuigen van het Evangelie ([Romeinen 10 vers 9 - 15](#)). 'Want ieder die de Naam van de Heere zal aanroepen, zal zalig worden!' Halleluja!

Met een hartelijke groet,

team 'Prijs met Johannes de Heer'

INLEIDING *Voorwaarts, Christenstrijders,...*

Welnu dan, laten ook wij, nu wij door zo'n menigte van getuigen omringd worden, afleggen alle last en de zonde, die ons zo gemakkelijk verstrikt.

En laten wij met volharding de wedloop lopen die voor ons ligt, terwijl wij het oog gericht houden op Jezus, de Leidsman en Voleinder van het geloof. (Hebreeënen 12 vers 1 - 2a)

'Voorwaarts, Christenstrijders,...' het klinkt nogal militaristisch!

Als je via de zoekmachine 'Google' op deze titel zoekt, dan duiken er soms oude afbeeldingen op waarvan je denkt *'Ik snap de strekking, maar is dit naar buiten toe wel handig; roept het geen verkeerd beeld op?!'* Juist in een tijd waarin de wereld vaak opgeschrikt wordt door terroristische daden, die regelmatig gepleegd worden vanuit geloofsradicalisering, kunnen termen als 'Voorwaarts, Christenstrijders,...' of de Leger des Heils-term 'Bloed en Vuur' (woorden die ook verwerkt zijn in de crest van het Leger des Heils) snel verkeerd en gewelddadig worden opgevat.

In het Nieuwe Testament wordt echter ook herhaaldelijk gesproken over 'strijd' / 'strijden'. De goede lezer begrijpt dat het om 'geestelijke strijd' gaat. (Lees hierover in [Efeze 6:10-18](#).)

In [1 Timotheüs 6 vers 12](#) schrijft Paulus als opdracht:

'Strijd de goede strijd van het geloof. Grijp naar het eeuwige leven, waartoe u ook geroepen bent en de goede belijdenis afgelegd hebt voor vele getuigen.'

In [2 Timotheüs 2 vers 3](#) schrijft Paulus:

'Lijd verdrukking als een goed soldaat van Jezus Christus.'

In [Openbaring 21 vers 7](#) staat het perspectief / het vooruitzicht beschreven:

'Wie overwinnen komen al deze dingen toe!' (Andere vertalingen zeggen: 'Wie overwint, zal alles beërven!') Daar voegt God de belofte aan toe *'dat Hij voor diegenen een God zal zijn en dat zij Zijn kinderen zullen zijn!'*

Dit wetende, mogen we onze ogen gericht houden op Jezus, de Leidsman en Voleinder van het geloof, en de wedloop lopen die voor ons ligt.

Onderweg mogen wij elkaar aanmoedigen:

'Voorwaarts, Christenstrijders,...' drukt uws Konings spoor.

Met Zijn heil'ge kruisvaân, gaat ons Jezus voor!

Wees voor Zijn bevelen, wat u dreigt, nooit doof.

Toon, hoe bang 't u worde, in Zijn woord geloof!

Voorwaarts, Christenstrijders,...' drukt uws Konings spoor.

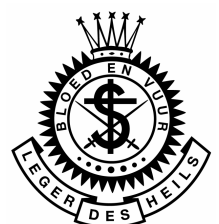
Met Zijn heil'ge kruisvaân, gaat ons Jezus voor!'

Zo zijn wij reizend naar die Stad, waar Christus 't licht zal zijn, om eeuwig daar te zijn bij Hem, bevrijd van zorg en pijn! ([JdH-19](#))

Daar zal ik mijn Heer ontmoeten, luist'ren naar Zijn liefdestem; daar geen rouw meer en geen tranen, in het Nieuw' Jeruzalem! ([GLK-52](#))

Arend

GESCHIEDENIS

Leger des Heils

Hoe het begon in Engeland (1878).

Het jaar was 1878. De datum: begin mei. Plaats van handeling: een kamer in het huis van William Booth, 49 jaar, predikant en algemeen directeur van de Christian Mission, de (vroeger Oost-Londense, maar nu snel over heel Engeland groeiende) Christelijke Evangelisatie Beweging. Met hem bogen twee anderen zich over de tafel: Bramwell Booth, 23 jaar, zoon van voornoemde William en secretaris buitendienst, plus George Scott Railton, 29 jaar, algemeen secretaris. Op tafel voor hen: de drukproeven van een foldertje dat opriep de "Christian Mission" te steunen. Het was Railton, driftkikker van nature, die op een van de vellen papier wees, alsof het zojuist uit de stinkende goten van Oost-Londen was geraapt. Zijn streng tikkende vinger wees de bron van zijn opwindning nadrukkelijk en herhaaldelijk aan. "Geen sprake van", zei hij, "dat is fout, volkomen fout!"

Zowel William als Bramwell Booth lazen opnieuw de zin die zijn ergernis gewekt had.

De Christian Mission, zei de drukproef, was "a volunteer army".

"En dat", mopperde Railton, "dat is een belediging!"

Want de "volunteers", dat was in die tijd de naam van wat wij de vrijwillige landstorm noemden, boeren, burgers en buitenlui die eenmaal per week een uurtje (meestal er naast) schoten en wier heldendaden zich hoofdzakelijk in de lokale kroeg afspeelden. (...)

En Railton wilde er geen misverstand over laten bestaan: hem stond iets heel anders voor ogen. Hij was het vooral die al een jaar of wat krijgshaftige kreten slaakte en de mensen van de Mission opjutte om inderdaad in termen van strijd, gevecht en oorlog te denken.

Zijn leerling Eliah Cadman plakte in Whitby, zijn werkterrein, overal posters op de muur: 'Het Halleluja-leger verklaart de oorlog aan zonde!'

Railton zag het ook zo. Hij zag een strijd op een breed front, een totale oorlog, die vroeg om een totale inzet. Geen operette-soldaten! Maar werkelijke strijders!

Het was William Booth zelf die de pen opnam en het gehate woordje "volunteers" doorkraste. In plaats ervan schreef hij in zijn karakteristieke handschrift de naam die wereldbekendheid zou krijgen: Salvation. "THE CHRISTIAN MISSION IS A SALVATION ARMY" stond er nu - een verlossingsleger. Dat was de nieuwe naam. En het doel omschreef hij drie maanden later op het eerste "oorlogscongres": "Een Leger dat het bloed van Christus en het vuur van de Heilige Geest tot in elke hoek van de wereld zal dragen."

William Booth verandert "Volunteer" in "Salvation".

Hoe het begon in Nederland (1887).

Waarin het echt-Nederlands toegaat: het Leger wordt theologisch gewogen, te licht bevonden en vogelvrij verklaard. Een barre winter brengt de omkeer. Oftewel: Nederland heeft altijd iets meer tijd nodig om iets goeds als iets goeds te herkennen.

Twee april 1887 stuurde de Amsterdamse correspondent van de NRC het volgende bericht aan zijn redactie: "Alhier is met zijn echtgenote aangekomen de heer Tyler, "kapitein" van het Engelse heilsleger, om met een stadsgenoot stilletjes propaganda te maken. Verdere officieren komen er voorshands niet."

De "stadsgenoot" was de heer Ferdinand Schoch; een paar weken later bleek dat het laatste gedeelte van het bericht niet helemaal juist was geweest - per telegram werd een zekere luitenant Govaars uit Stuttgart teruggeroepen.

Schoch was een telg uit een notabel-geslacht, die in Engeland met het Leger had kennismemaakt en Booth had geschreven dat ook Nederland verlossing nodig had.

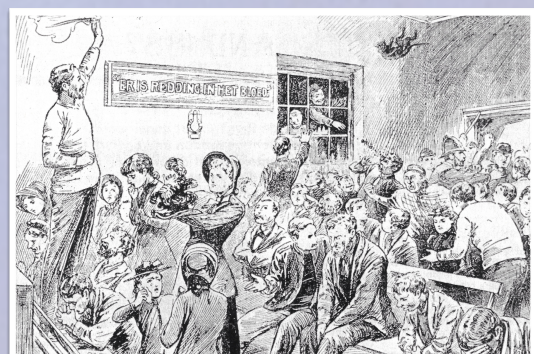
Gerrit Govaars was een jong onderwijzer die eveneens in Londen William Booth aan het werk had gezien en zich meteen beschikbaar stelde, hij "diende" later in Duitsland waar het Leger al in 1886 begonnen was. En Tyler, de "aanvoerder" was voor hij heilsofficier werd matroos op de Harwich-boot en sprak dus een paar woorden Nederlands. Vandaar.

De achtste mei 1887 was alles gereed, ook een zaal was er al, namelijk de zaal van "Emmanuël" (nog steeds de zaal van korps Amsterdam Zuid).

Stafkapitein Tyler voerde het bevel, luitenant Govaars assisteerde en de heer en mevrouw Schoch waren de eerste vrijwillige medewerkers. De "aanval op Nederland" kon beginnen!

"Hierna verlieten te 8.30 de meesten de zaal en het ontbrak niet aan gesprekken, waaruit bleek dat velen de mening waren toegedaan, dat deze godsdienstoefening het werk was van overspannen zenuwen en allerm minst op uiting van waarachtig godsdienstig gevoel of opwekking van gezond verstand aanspraak mocht maken. Velen hoorde men het kwade vermoeden uitspreken, dat de bekering van de drie vrouwen evenals de wederbekering van de manufacturenkoopman, niets anders waren dan boerenbedrog, dat tevoren afgesproken en pasklaar gemaakt was..." Aldus de verslaggever van "De Tijd" in zijn blad van 10 mei 1887 over de eerste samenkomst van het Leger des Heils. De kennelijke scepsis waarmede hij het Leger tegemoet trad, was echter nog niets vergeleken bij de wijze waarop het "gepeupel" het Leger ontving. Was het in de morgen- en middagsamenkomst op die gedenkwaardige zondag nog betrekkelijk rustig, de avondbijeenkomst "was een harde strijd", berichtte commissionair Railton, die de opening bijwoonde, naar Londen. Hij vervolgde: "De duivel had werkelijk al zijn krachten bijeen-verzameld om zijn strijd te voeren... hij wist zich meesterlijk te bedienen van de gretigheid van de Amsterdammers om iets nieuws te horen en juist toen wij langzamerhand het volk in beslag kregen, drong een grote schare van volk op de deur aan... tevergeefs trachtte de politie, die de gehele dag met goed gevolg ons flink terzijde had gestaan, de deur te bewaren..."

Pas nadat de politie versterking had gekregen, en de samenkomst voortgang vinden en,... toen wij na de bijeenkomst om half elf de zaal verlieten, stonden er twee rijen ferme mannen met hun koperen helmen, terwijl zij geduldig alles voor ons in toom hielden..." Zestien mannen en vrouwen waren die dag aan de zondaarsbank (heiligingstafel) neergeknield - de eerste overwinning, die, evenals elke andere daaropvolgende, zwaar bevochten was.

"Legertje pesten"

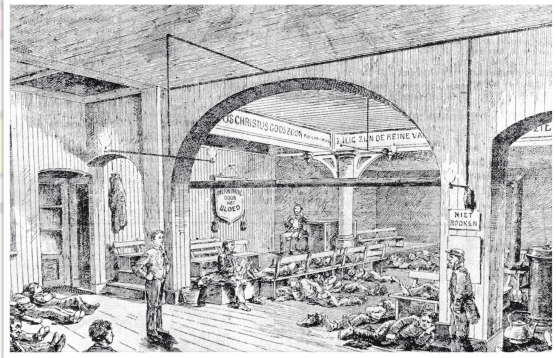
Er werden kadavers van ratten, katten en andere dieren naar binnen geslingerd.

Dagbladnotities getuigen daarvan.

“Het Leger des Heils moet het nogal ontgelden. Terwijl den vorigen avond door de politie een troep volks was uiteengejaagd die het lokaal in de Gerard Doustraat met steenen bestormde, had gisterenavond andermaal voor dat lokaal en voor de woning van den kapitein Tyler, een volksoploop plaats. Men dreigde de ruiten in te slaan en er werd ook nu weder met steenen geworpen. De politie voorkwam erger schandaal.” (Nieuws van den Dag, 10-8-1887). “Veel sympathie blijkt er bij velen uit het volk nog niet voor het Leger des Heils te bestaan, en de volgelingen of zij die verdacht worden het te zijn, moeten het nogal eens misgelden. Zoo werd gisteren op de Westermarkt iemand, dien men er voor hield, door onbekenden zoodanig mishandeld dat hij bij de politie eene schuilplaats moest zoeken...” (Nieuws van den Dag, 18-8-1887).

Na een jaar waren er 7 korpsen, 21 officieren, 11 kadetten, 20 kandidaten, 3000 bekeerden en een verkoop van 13.000 exemplaren van “De Heilssoldaat”, het blad dat al dadelijk was uitgegeven als officieel orgaan en evangelisatieblad. (Zie ook pagina 23) Het Leger des Heils groeide gestaag. Op 31 december 1889 waren er al 30 korpsen en 106 officieren!

De winter van 1890 bracht de grote kentering in de publieke opinie. Het was de koudste winter sinds mensenheugenis. Groot was de nood onder de armen. Het Leger des Heils stelde de zaal op het Rapenburg 's avonds en 's nachts (verwarmd) open voor thuislozen. Justus van Maurik schreef in 1904: “Een eere-saluut aan het Leger des Heils, dat met goede daden toont, dat het een vriend wil zijn van iedereen die arm en ongelukkig is, zonder aanzien van persoon of geloof”. “Vroeger heb ik alles gedaan om het Leger bespottelijk te maken. Maar toen zag ik ze werken hier te Amsterdam in de achterbuurten. Ik, die alle kroegen en hollen kende, omdat ik die gebruikte om mijn typen te zoeken voor de novellen, ik verbaasde mij over de grote afname van de gemeensten onder hen. (...) Ik werd in mijn ziel bewogen en thuis gekomen knielde ik neer, iets wat ik in jaren niet had gedaan en vroeg God om mij beter te maken.”

Zo zag de zaal op het Rapenburg er uit: overdag evangelisatiezaal, 's avonds met rood-gestookte potkachel een nachtverblijf voor thuislozen.

In 1965 nam Majoor Bosshardt prinses Beatrix (in het geheim) mee tijdens haar straatwerk op 'De Wallen'. Een fotograaf ontdekte dit en schoot deze inmiddels overbekende foto.

Nederlands bekendste TV-fragment uit de jaren '90. Majoor Bosshardt en Herman Brood waren in 1996 te gast in 'Villa Felderhof' waar 'de majoor' Herman Brood zijn rug waste.

Johannes de Heer anno 1903 / 1904

stadsevangelisatie 'Jeruël' te Rotterdam e.a.

Johannes de Heer, die opgroeide binnen de Nederlands Hervormde Kerk (en daar levenslang lid bleef), oriënteerde zich omstreeks 1896 enkele jaren binnen het Kerkgenootschap van de Zevende-dags Adventisten (kortweg: zevendedagsadventisten). Hij werd daar in 1896 gedoopt als zevendedagsadventist en in 1899 werd hij ouderling van de adventistische gemeente in Rotterdam (die toen 44 leden telde). In 1902 besloot Johannes met de 'adventisten' te breken, omdat hij hun visie over het houden van de sabbat niet langer kon delen.

Vanaf 1903 zette Johannes zich in voor de stadsevangelisatie 'Jeruël' in Rotterdam. Daar ontmoette hij Jakob Vetter (1872-1918), de 'vader' van de in 1902 opgerichte 'Deutsche Zeltmission' (DZM) die ook nu nog bestaat. Vetters propaganda (omstreeks 1904) om ook in Nederland zulk werk te beginnen, leidde tot de oprichting van 'De Nederlandsche Tentzending'. Financiële moeilijkheden werden overwonnen doordat dhr. Kolff van Oosterwijk uit Apeldoorn een tent beschikbaar stelde en zichzelf als assistent. De tent werd op 3 september 1906 in Apeldoorn ingewijd in aanwezigheid van H.M. koningin Wilhelmina.

Johannes de Heer, die dus in 1904 via de Rotterdamse stadsevangelisatie 'Jeruël' kennis maakte met Vetter en in Wales met de 'opwekking' die daar plaatsvond, was één van de drijvende krachten binnen de tentzending. De 12 meter hoge tweemaster bood plaats aan minstens 1250 personen.

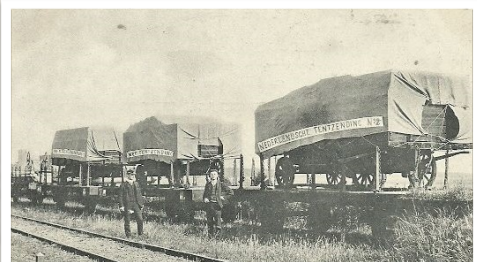
De opbouw nam drie volle dagen in beslag. Transport vond plaats op drie (paarden)wagens die voor de langere afstanden werden vervoerd op open spoorwegwagons. Deze hoogwielige wagens deden tevens dienst als podium. De aparte tent voor de ingang diende als meereizende boekwinkel.

Hierdoor geïnspireerd ontstonden ook andere 'tentzendingen' zoals de Noordelijke Tentzending (1920), de Zuidelijke Tentzending (1920), de Geldersche Tentzending en tot ver in de vijftiger jaren toerde ook de tentzending van het Leger des Heils door het land met het schip "Febe".

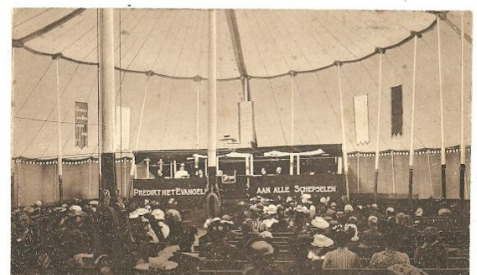
Stadsevangelisatie 'Jeruël' te Rotterdam, die aan de wieg stond van de Nederlandsche Tentzending, heeft met een tent in en om die stad gearbeid en enkele stadszendingen deden dat zelfs tot ver buiten hun stad.

'Jeruël' in Rotterdam

De Nederlandsche Tentzending

De tent van binnen (met verhoogd podium)

Kinderzendingfeest - in optocht naar het terrein

Bij het uitgaan van een middag-samenkomst

Johannes de Heer anno 1905

Kennismaking met het Leger des Heils e.a.

Omdat hij orgel kon spelen, begeleidde Johannes de Heer al snel de samenhang binnen 'Jeruël'. Hij ontdekte dat er eigenlijk geen goede (gecombineerde) zangbundel voor handen was, waardoor men uit zes verschillende bundels zong.

Tijdens één van zijn reizen naar Engeland, ontdekte Johannes de Heer in een etalage in de 'Paternoster Row', een straat in Londen, de muziekbundel 'Victory Songs', een bundel vol gospels en hymnes.

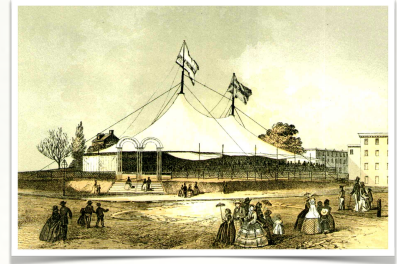
Deze vondst inspireerde Johannes de Heer tot het samenstellen van een zangbundel voor Nederland. Tijdens een opwekkings-bijeenkomst in Londen, kreeg Johannes de Heer een visioen waarin een Bijbeltekst, die eerder al zijn aandacht trok, opnieuw aan hem verscheen. Op de muur zag hij in vlamme letters het volgende tekstgedeelte uit 1 Koningen 5 vers 9: *"Ik zal het op vloten over de zee doen voeren... en gij zult het wegnemen; gij zult ook Mijn wil doen, dat gij Mijn huis spijs geeft."* Johannes de Heer bracht deze Bijbeltekst in verband met zijn vondst (de bundel 'Victory Songs') en besloot deze bundel 'mee over zee naar huis te nemen' om in Nederland een zangbundel samen te stellen waarmee gelovigen 'spijs' (ofwel: geestelijke voeding) zouden krijgen.

Binnen stadsevangelisatie 'Jeruel' leerde Johannes mensen van het Leger des Heils kennen. Het Leger des Heils, dat op dat moment ruim 15 jaar actief was in Nederland, had een eigen zangbundel genaamd 'Zangen des Heils'. Veel liederen van het Leger des Heils spraken Johannes de Heer zozeer aan, dat hij het Leger des Heils toestemming vroeg om 50 liederen uit hun bundel over te nemen in de zangbundel die hij aan het samenstellen was. De gewenste toestemming kreeg hij. Daarnaast vertaalde Johannes met grote ijver veel liederen uit de eerder genoemde bundel 'Victory Songs' (waaronder veel [Sankeyliederen](#)).

In 1905 verscheen de eerste zangbundel van Johannes de Heer. Hij omschreef de inhoud van de eerste druk van zijn bundel als volgt: "50 bekende psalmen en gezangen, 50 Sankeyliederen, 50 liederen van het Leger des Heils, zondagsschoollieder en verder eenvoudige oude en nieuwe evangelisatielieder en kleine koren, in totaal 673 nummers."

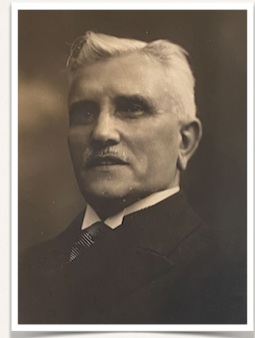
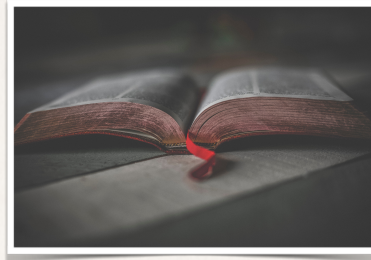
Johannes leidt na het afronden van zijn zangbundel vele opwekkingssamenkomsten. Zo berichtte 'De Nederlander' (een christelijk-historisch dagblad) op 25 september 1905 het volgende: *"Zoals men ziet, blijft het werk van 'Jeruël' niet alleen beperkt tot Rotterdam, maar strekt zich uit over 't gansche Vaderland. De gansche maand september is reeds ingenomen; opwekkingssamenkomsten, te houden door Br. De Heer en Van Essen, zullen in september plaats hebben te Den Helder, Lochem, Leeuwarden, Beetsterzwaag, Drachten en Alkmaar. Onvermoeid, in 's Heeren kracht alleen, doen ze die reizen. Geen honorarium wenschen zij, dit wacht hun in den Hemel."* (einde citaat)

Tijdens de opwekkingssamenkomsten zong Johannes de Heer vaak uit zijn samengestelde zangbundel, waarbij hij zichzelf en anderen (net als Ira D. Sankey) begeleidde op kistharmoniums. Daarvan zijn er heden ten dage nog sowieso twee aanwezig en in gebruik! [Peter Kits](#) is in het bezit van een harmonium dat zijn oom, Jan Kits, van Johannes de Heer ontving toen Jan Kits het werk voor de 'Nederlandse Tentzending' voortzette nadat Johannes hier te oud voor werd. Dominee [Jos de Heer](#), de achterkleinzoon van Johannes de Heer, is in het bezit van een ander harmonium waarop Johannes zichzelf en anderen vaak begeleidde.

UIT HET DAGBOEK VAN JOHANNES DE HEER

(JEZUS' EIGEN WOORDEN - 1941)

Johannes de Heer schreef in juni 1941 het volgende over 'evangelisatie' en over Jezus' uitspraak: *'Zie, Ik ben met u, al de dagen, tot de voleinding van de wereld'.*

1 juni

“Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen...”

— Mattheus 28 vers 19 - *Herziene Statenvertaling*

[Lezen: Mattheüs 28 vers 10 - 19](#)

Het open graf van Christus heeft ook de grenzen opengesteld, die vroeger voor de discipelen gesloten waren. Israël had zich het Evangelie onwaardig gemaakt; daardoor is de weg tot alle volken geopend. Gaat dan henen! Al de volken moeten het Evangelie horen; onderwijs ze, of anders vertaald: maak ze tot discipelen, door ze te dopen. Dompel ze in de Naam van de Vader, uit Wie alle dingen zijn; en in de Naam van de Zoon, door Wie alle dingen zijn; en ook in de Naam van de Heilige Geest, Die de Vertegenwoordiger van Christus op aarde is. Zij die zich laten onderwijzen en dopen, zeggen daarmee de gehoorzaamheid aan andere goden op en verklaren zich bereid om te doen wat hun nieuwe Heer en Meester geboden heeft. We zien met deze ruime opdracht een Paulus en andere apostelen de wereld ingaan; de ene Gemeente na de andere wordt opgericht, het Christendom komt door goed en kwaad gerucht tot grote ontwikkeling. Dankzij Zijn wonderbare macht.

2 juni

“En zie, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld. Amen.”

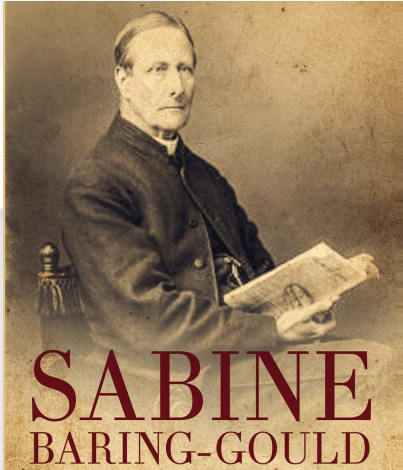
— Mattheüs 28 vers 20 - *Herziene Statenvertaling*

[Lezen: Mattheüs 28 vers 8 - 20](#)

We zijn nu gekomen tot de laatste woorden in het Mattheüs-evangelie. En met welke woorden! Ze breiden zich als een beschuttende macht uit over de gezanten van het Evangelie, die de wereld gaan doorkruisen. Hij, Die gezeten is aan de Rechterhand van de Vader, Hij, Die alle macht heeft in de Hemel en op aarde, Hij zal met hen zijn al de dagen van hun werkzaamheid. Het is de geestelijke erfenis van de Meester, Die gereed staat deze aarde te verlaten. Deze verzekering was van kracht voor de eerste apostelen, doch is dat ook voor hen, die in latere tijd zielen zouden toevoegen tot de Gemeente. Al de dagen; vergeet het niet broeders en zusters; ook in de dagen die moeilijk zijn; Hij is met Zijn gezanten. En als de voleinding daar is, als de Heer der Gemeente zal wederkomen om Zijn Gemeente op te halen, zal het niet langer zijn: Hij met ons, maar: 'alzo zullen wij altijd met de Heer wezen' (1 Thess. 4 vers 17). Dat is nog beter!

Johannes de Heer

LIEDEREN EN HUN ACHTERGROND

[Voorwaarts, Christenstrijders \(uitvoering Johannes de Heer nr. 106\)](#)
[Voorwaarts, Christenstrijders \(uitvoering Glorieklokken nr. 61\)](#)
[Voorwaarts, Christenstrijders \(oude Leger des Heils-versie - als JdH\)](#)
[Voorwaarts, Christenstrijders \(nieuwe Leger des Heils-versie 2007\)](#)
[Onward, Christian Soldiers \(Salvation Army / Leger des Heils\)](#)

'Onward, Christian Soldiers' ('Voorwaarts, Christenstrijders') is een 19e-eeuwse Engelse hymne.

De woorden werden in 1865 geschreven door Sabine Baring-Gould. Dat is rond de tijd dat het 'Leger des Heils' in Engeland werd opgericht (toen nog onder de naam East London Revival Society / 'The Christian Mission' dat in 1878 'The Salvation Army' werd).

Bundel Johannes de Heer

1. Voorwaarts, Christenstrijders,
drukt uws Konings spoor.
Met Zijn heil'ge kruisvaân
gaat ons Jezus voor.
Wees voor Zijn bevelen,
wat u dreigt nooit doof.
Toon, hoe bang 't u worde,
in Zijn woord geloof.

2. 't Was Zijn woord bij 't scheiden
'volg Mij onvervaard.
Ook u wordt verdrukking,
smaadheid niet gespaard.
Maar Ik heb verwonnen,
's werelds vorst; zijn macht
zal uw trouw beproeven.
Waak! Strijd in Mijn kracht.'

3. Voorwaarts, opwaarts, broeders,
werp Zijn sterkte neer;
vel wie tegenstreven,
't geldt uws Konings eer.
Hij heeft overwonnen,
heerst op 's Vaders troon;
Strijd, volhard ten einde.
't Geldt Zijn eer, uw kroon.

Refrein:

Voorwaarts, Christenstrijders,
drukt uws Konings spoor;
met Zijn heil'ge kruisvaân
gaat ons Jezus voor.

Bundel Glorieklokken

1. Voorwaarts, Christenstrijders,
volg uw Heer en God.
Draag het kruis van Jezus,
vrees geen hoon of spot.
Laat de moed niet zinken,
Jezus gaat u voor!
Over bergen, door woestijnen,
volg uws Meesters spoor.

2. Als een machtig leger,
sluiten w' ons aaneen.
Onverdeeld in streven,
dienen wij slechts Eén.
In Zijn kracht en glorie,
gaan wij moedig voort,
tot Hij ons zal welkom heten,
bij de paar'len poort.

3. Voorwaarts, Christenstrijders,
volg getrouw uw Heer.
Red verdoolde zielen,
tot uws Meesters eer.
Breng de schoven binnen,
straks ontvangt gij loon;
eeuw'ge hemelvrede wacht u
en een gouden kroon.

Refrein:

Voorwaarts, Christenstrijders,
volg uw Heer en God.
Draag het kruis van Jezus,
vrees geen hoon of spot.

Bundel van het Leger des Heils 2007

1. Voorwaarts, Christenstrijders,
voorwaarts in de strijd,
zie alleen op Jezus
Die ons voorwaarts leidt!
Christus, onze Veldheer,
gaat ons Zelf vooraan;
midden in het strijdgewoel zien
wij de Veldheer staan.

2. Voor de Naam van Jezus,
wijkt de satans-macht;
kom dan, Christenstrijders,
strijd in Jezus' kracht!
Bij ons luid gejubel,
wankelt satans troon;
makkers, paar met d'onz'-uw stemmen,
eer daarmee Gods Zoon.

3. Aardse koninkrijken,
worden en vergaan,
maar des Heren leger
blijft altijd bestaan.
Nooit zal satan winnen,
trots zijn grote macht:
Gods beloften falen nimmer,
nog zijn zij van kracht!

4. Kom dan, alle volken,
sluit u bij ons aan;
hef met ons tezamen
't blijde loflied aan!
Ere, lof aanbidding,
zij aan onze Heer,
zingen kind'ren Gods en eng'len
eeuwig, altijd weer.

Refrein:

Voorwaarts gaan wij, Christenstrijders,
tot de strijd gespoed!
Zie alleen op Jezus,
Die verwinnen doet!

Zoals we op de vorige pagina al vermelddden, schreef Sabine Baring-Gould in 1865 de tekst en de muziek werd gecomponeerd door Arthur Sullivan in 1871. (Zie foto hiernaast).

Sullivan noemde het deuntje 'St. Gertrude', naar de vrouw van zijn vriend Ernest Clay Ker Seymer, in wiens landhuis hij het lied componeerde.

Het Leger des Heils nam de hymne aan als zijn favoriete processielied. Het stuk werd Sullivan's meest populaire hymne.

Het thema van de hymne is ontleend aan verwijzingen in het Nieuwe Testament naar de christen die een soldaat voor Christus is.

Zo staat in 2 Timoteüs 2:3: 'Gij verdraagt daarom hardheid, als een goede soldaat van Jezus Christus.'

De tekst werd geschreven als een processie-hymne voor kinderen die in 1865 tijdens het Pinksterfeest van Horbury Bridge, waar Baring-Gould kapelaan was, naar Horbury St. Peter's Church (in de buurt van Wakefield, Yorkshire) liepen.

Het lied droeg oorspronkelijk de titel: 'Hymn for Procession with Cross and Banners.'

Volgens het 'Center for Church Music' schreef Baring-Gould het lied in ongeveer 15 minuten.

Later verontschuldigde hij zich met de woorden: *"Het is in grote haast geschreven en ik ben bang dat sommige regels niet ideaal zijn."*

Later stond hij hymne-boek samenstellers toe de teksten te wijzigen.

Zo veranderde The Fellowship Hymn Book, met zijn toestemming, de uitdrukking 'één in hoop en leer' in 'één in hoop en doel'. Voor de 1909-editie van Hymns Ancient and Modern, veranderde hij de vijfde regel van hetzelfde vers van 'We zijn niet verdeeld' in 'Hoewel verdeeldheid lastig valt.'

De originele woorden van Baring-Gould worden echter in de meeste moderne gezangboeken gebruikt.

Baring-Gould zette de tekst oorspronkelijk op een melodie uit het langzame deel van Joseph Haydn's Symfonie in D, nr. 15. Dit werd in 1871 gedrukt in een Engels kerktijdschrift 'de Church Times'. De hymne kreeg echter geen brede acceptatie totdat Sullivan er de melodie 'St. Gertrude' voor schreef. Een andere hymne gezongen op de melodie van 'St. Gertrude' is 'Forward Through the Ages', geschreven door Frederick Lucian Hosmer (1840-1929) in 1908.

Toen Winston Churchill en Franklin Roosevelt elkaar in augustus 1941 op het slagschip HMS Prince of Wales ontmoetten om het Atlantic Charter overeen te komen, werd er een kerkdienst gehouden waarvoor premier Churchill de hymnen koos. Hij koos onder andere voor 'Onward, Christian Soldiers' en lichtte deze keuze later, in een radio-uitzending, als volgt toe:

"We zongen inderdaad 'Voorwaarts, Christelijke Soldaten', en ik vond dat dit geen ijdele aanmatiging was, maar dat we het recht hadden om te voelen dat we een zaak dienden ter wille waarvan een bazuin van boven heeft geklonken. Toen ik naar die dicht opeengepakte congregatie van strijdende mannen van dezelfde taal, van hetzelfde geloof, van dezelfde fundamentele wetten en van dezelfde idealen keek... drong het tot me door dat hier de enige hoop was, maar ook de zekere hoop, om de wereld te redden van onmetelijke degradatie."

Het lied is gezongen bij vele begrafenissen, ook bij de begrafenis van de Amerikaanse president Dwight D. Eisenhower in de National Cathedral, Washington, D.C. (maart 1969).

Afgezien van de voor de hand liggende 'krijgshaftige associaties', is het lied ook wel in verband gebracht met protest tegen de gevestigde orde, met name in het geval van de burgerrechtenbeweging.

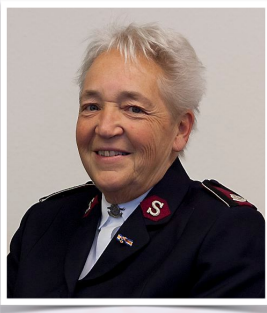
Omdat de tekst verkeerd (militaristisch / gewelddadig) kan worden opgevat is het lied uit meerdere gezangboeken geschrapt. Dit deed de Presbyterian Church V.S.A. (rond 1990) en ook uit 'Together in Song' (de opvolger van het Australian Hymn Book dat dateerde uit 1977) verdween het lied in 1999. De *Evangelical Lutheran Church in America* schrapte het lied in het gezangenboek van 2006.

In sommige moderne anglicaanse hymneboeken werd de tekst aangepast in:

'Onward, Christian Pilgrims' ('Voorwaarts Christelijke pelgrims').

Bij de Nederlandstalige vertalingen van dit lied valt het direct op dat de vertaling uit de bundel 'Glorieklokken' (van Zuster Alt) vriendelijker van opzet is dan de tekst uit de bundel van Johannes de Heer. Ook het Leger des Heils heeft een andere tekst, namelijk de vertaling van Ch. Coller, waarbij in de nieuwe bundel van 2007 het woord 'heilssoldaten' veranderd is in 'christenstrijders'.

HET JOHANNES DE HEER LIED VAN...

*"Zingen is zegenrijk;
je kunt het samen doen
en het jaagt de duivel op de vlucht!"*

Naam: Ine Voorham

Leeftijd: 75 (geboren in Den Haag)

Kerkelijke achtergrond: Kerkgenootschap Leger des Heils

Wellicht kent u haar als: luitenant-kolonel binnen het Leger des Heils / destijds directeur van Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg (2000 tot 2011).

Geïnterviewd: mei 2022

Deze keer interviewen we luitenant-kolonel Ine Voorham.

Ine groeide op in een niet kerkelijk gezin en kwam rond haar 18e in aanraking met het Leger des Heils en met het Evangelie. Ine werkte op een laboratorium als medisch analiste en daar werkte een administratief medewerkster die heilssoldate was. Deze collega vertelde Ine op een dag dat men binnen het Leger des Heils, door een samenloop van omstandigheden, mensen nodig had die wat binnen het jeugdwerk wilden doen. Ine bood aan wel te willen helpen.

Ine vertelt: *"Een paar weken later zat ik iedere zaterdag tussen een groep padvindsters. Ik had geen kennis van de padvinderij en ook niet van het geloof; ik ging daarnaartoe om met een groep meisjes een leuke middag te hebben en zo kwam van het één het ander. Ik leidde op een gegeven moment ook een Pinksterkamp op het terrein bij het clubhuis. Ik mocht aan het programma een vrije invulling geven, maar één van de eisen was wel dat we 's zondags naar de samenkomst van het Leger des Heils gingen, hetgeen ik logisch vond; het was immers een kamp van het Leger des Heils. Ik hoorde tijdens de samenkomst het Pinksterverhaal (dat niet direct het meest toegankelijke verhaal is) maar toen ik de samenkomst verliet, had ik toch het gevoel van 'dit heeft ook iets met mij te maken!' Zo ben ik langzaam maar zeker de samenkomsten van het Leger des Heils gaan bezoeken en daar ben ik na een tijdje tot bekering gekomen."*

Ine, als je naar [de lijst met 1011 Johannes de Heer-liederen](#) kijkt, welke Johannes de Heer liederen spreken jou dan het meeste aan?

478 - O Jezus, laat Uw heilig vuur (dit lied is vanaf de 1e uitgave in 1905 tot en met de 14e uitgave in 1940 opgenomen geweest in de zangbundel van Johannes de Heer. Vanaf 1947 werd dit lied om onbekende redenen weggelaten uit de zangbundel. Jaren later kwam er een ander lied onder dit nummer te staan: 'Eén Naam is onze hope'.

Ine zegt over het lied 'O Jezus, laat Uw heilig vuur' het volgende:

"Ik heb dit lied destijds binnen het Leger des Heils leren kennen.

(Bundel: Lieder van het Leger des Heils, de vorige editie van 1985, lied nr. 221)

De strekking van dit lied spreekt mij ontzettend aan. Het gaat over 'het heilig vuur', dat vind ik ook het betrokken zijn van Jezus bij buitengesloten mensen; uitgestoten in de samenleving. En dan de weerspiegeling daarvan: 'laat Uw heilig vuur mijn hart vervullen in dit uur' (zo zingen wij het binnen het Leger des Heils)."

166 - Grijp toch de kansen door God u gegeven!

"Het refrein van dit lied spreekt mij aan:

Niets is hier blijvend, niets is hier blijvend, alles, hoe schoon ook, zal eenmaal vergaan; maar wat gedaan werd uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waard' en zal blijven bestaan."

Was die wetenschap, dat alles wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus zijn waarde behoudt en zal blijven bestaan, de drijfveer tijdens al jouw werkzaamheden tot nu toe?

“Nou ik denk dat de drijfveer altijd weer is; Gods liefde en de nood van de ander. Het is een combinatie van oog hebben voor de kwetsbaarheid van de ander én er daar waar mogelijk ook voor zorgdragen dat de materiële nood wordt geledigd,... waarbij het de liefde van Jezus is die ons, en die mij persoonlijk, drijft om dat te doen.”

Op welk moment in jouw leven kwam je in aanraking met de liederen van Joh. de Heer?

“Deze liederen leerde ik eigenlijk pas bewust kennen binnen het Leger des Heils, toen ik daar de samenkomsten begon te bezoeken.”

Johannes de Heer overleed in 1961. Jij was toen ongeveer 15 jaar oud. Heb je (van thuis uit) iets meegekregen van zijn leven, activiteiten (o.a. tentsamenkomsten / zangbijeenkomsten), radio-uitzendingen, enzovoorts? Of ging dit aan jullie (ouderlijk gezin) voorbij?

“Dit ging thuis aan ons voorbij, mede omdat wij van thuis uit niet kerkelijk waren.”

In de Johannes de Heer-liederen nemen 2 thema's een belangrijke plaats in:

- 1. De persoonlijke bekering / het persoonlijk geloof dat Jezus Christus ook jou vrijmaakt.**
- 2. De verwachting van Jezus' wederkomst.**

Hoe kijk jij naar deze thema's / wat zeggen deze thema's jou persoonlijk?

“Ik denk dat één van de kenmerken van de verkondiging binnen het Leger des Heils de boodschap is dat het om jou persoonlijk gaat en niet om een groep. Het gaat om jouw persoonlijke relatie ten opzichte van God en de bemiddelende rol van Zijn Zoon Jezus Christus waardoor de weg tot God vrij toegankelijk is voor een ieder die daar vrijmoedig gebruik van wil maken.

Daarnaast denk ik dat het bijzonder is, dat wij in een tijd leven waarin een groot deel van de heilsgeschiedenis is geëffectueerd. Daarmee bedoel ik dat het meeste al heeft plaatsgevonden en dat wij ons, op de tijdlijn, in het laatste stuk van het heilsplan mogen bevinden.

Dat geeft de rijkdom dat wij vanuit de overlevering de profetieën van de profeten en die van de Heere Jezus kennen en weten dat God, na Jezus' hemelvaart, de Heilige Geest als Trooster heeft gezonden Die bij ons is tot de dag dat Jezus Christus weder zal komen.

In die fase leven wij en daartoe proberen wij ons te verhouden.

Als ik de bovengenoemde twee punten zo zie dan vind ik dat er, ook als je naar de prediking binnen het Leger des Heils kijkt, nog een zeer essentieel punt ontbreekt; de heiligmaking.

Bekering is de eerste stap, een verandering, en daarna volgt het proces van heiligmaking en dat proces gaat ons hele leven lang door.”

Ine, je spreekt over de verwachting van Jezus' wederkomst.

Johannes de Heer was in zijn leven druk bezig met thema's als 'de opname / de wegvoering van de Gemeente', 'de grote verdrukking' en 'het duizendjarig vrederijk'.

Hoe kijk jij naar deze thema's?

“Ik vind dat altijd wat ingewikkeld. Als wij Gods Woord lezen, dan lezen wij deze dingen vanuit een aardse- en menselijke belevingswereld. Ik denk dat het heel mooi is om te kunnen geloven dat er een wederkomst zal zijn, dat er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zal zijn en dat alles wat nu ongemakkelijk en verdrietig is dan zal worden weggenomen.

Hoe dat zal zijn, daar kunnen wij ons geen voorstelling van maken. Dat gaat echt ons bevattingsvermogen te boven. Als we dat wel zouden kunnen, dan zouden we 'aan God-gelijk' zijn. Ik vind het een geruststellend gevoel dat ik dat niet kan weten. Ik kan weten dát het er zal zijn. Ik geloof dat het goed, volmaakt en heerlijk zal zijn, maar hoé het zal zijn; geen idee!”

Dat is mooi, dat je het zo aan God kunt overgeven en het kunt loslaten. Schuilt daar anderzijds niet het gevaar in dat we te gemakkelijk langs deze thema's opgaan?

“Dat ligt er denk ik aan hoe je jouw persoonlijke relatie tot God, en de verantwoordelijkheden die je hebt, interpreteert. Ik denk dat, als je serieus leeft, je voldoende hebt om over na te denken.

Hoe God het heeft bedacht, beschikt en zal vervolmaken kunnen wij niet weten.

Wat we wel weten is wat de Bijbel ons voorhoudt over hoe we moeten leven ten opzichte van God en onze naasten.

Ik blijf denk ik iets dichter bij de realiteit, bij het hier en nu.

Daarmee bedoel ik, dat ik meer bezig ben met andere tekenen die ik om mij heen zie; dat anderen verdriet of nood hebben. Dat zij in ellendige omstandigheden verkeren. Ik denk dan aan het Bijbelgedeelte uit Mattheus 25, de verzen 35 tot en met 40."

Want Ik had honger en u hebt Mij te eten gegeven; Ik had dorst en u hebt Mij te drinken gegeven; Ik was een vreemdeling en u hebt Mij gastvrij onthaald. Ik was naakt en u hebt Mij gekleed; Ik ben ziek geweest en u hebt Mij bezocht; Ik was in de gevangenis en u bent bij Mij gekomen. Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden: Heere, wanneer hebben wij U hongerig gezien en te eten gegeven? Of dorstig en te drinken gegeven? Wanneer hebben wij u als een vreemdeling gezien en gastvrij onthaald, of naakt en hebben U gekleed? Wanneer hebben wij U ziek gezien of in de gevangenis en zijn bij U gekomen? En de Koning zal hun antwoorden: Voorwaar, Ik zeg u: voor zover u dit voor één van de geringste broeders van Mij gedaan hebt, hebt u dat voor Mij gedaan. (einde citaat)

Ine, wat zou je eventueel tot slot nog willen zeggen, wat in de eerdere vragen nog niet naar voren is gekomen?

"Zingen is zegenrijk: dat kun je met elkaar doen en dat lukt altijd (een gesprek soms niet). En zingen jaagt de duivel op de vlucht, dus dat lijkt mij heel goed!"

Tot slot de tekst van het oude lied nr. 478 (dat tot 1947 in de Joh. de Heer-bundel stond).

1. O Jezus, laat Uw heilig vuur,
het koudste harte in dit uur,
doen gloeien tot Uw eer,
doen gloeien tot Uw eer.
O laat toch Uwe Heil'ge Geest,
Die G' uitgoot op het Pinksterfeest,
vervullen ons steeds meer (5x).

*Zo stond de tekst
in de oude / vorige
liederenbundel van
het Leger des Heils*

2. Die Geest heeft mij tot Hem geleid,
en maakt mij nu steeds meer bereid,
voor d' eeuw'ge heerlijkheid,
voor d' eeuw'ge heerlijkheid.
En wat 'k nu op den weg ontmoet,
ik weet Hij maakt het alles goed.
Ik prijs Zijn wijs beleid. (5x)

3. Die Geest, Die altijd voor mij strijdt,
mijn hart vervult met zaligheid,
is meer dan goud mij waard,
is meer dan goud mij waard.
Geen schat op aarde is zo groot,
als deze Trooster in de nood,
Die ons Gods woord verklaart. (5x)

4. Die Geest, Die, als 'k in zorgen zit,
in mij steeds tot de Vader bidt,
ja, bidt, zoals 't behoort,
ja, bidt, zoals 't behoort.
Prijs Jezus en Zijn dierbaar bloed,
Hij gaf die Trooster in 't gemoed,
welzalig die Hem hoort,
welzalig die Hem hoort. (5x)

221
B.T.B.
247 4/4
M. J = 96

O Jezus, laat uw heilig vuur mijn
hart ver - vul - len in dit uur met gro - ter lief - de -
gloed, met gro - ter lief - de - gloed! Heer, toon U - zelf aan
mij steeds meer en laat mij le - ven U ter eer, rein
door uw dier - baar bloed, rein door uw dier - baar bloed, rein
door uw bloed, rein door uw bloed, rein door uw dierbaar bloed!

Een lied (of vertaling?) van Johannes de Heer gezet op een anonieme melodie uit de kringen van het Leger des Heils (Come, comrades dear, who love the Lord).

[KLIK HIER](#) om de melodie te horen.

VIDEO-PAGINA

samenwerking tussen PMJDH en het Leger des Heils

Klik op de video's om deze te starten (er wordt dan een nieuwe internetpagina geopend).

UIT HET LEVEN GEGREPEN

Arend was destijds als heilssoldaat actief in Amsterdam

Wanneer kwam je in aanraking met het Kerkgenootschap Leger des Heils?

Dat was ergens in 2005. Ik bezocht een zondagochtend-samenkomst van het Leger des Heils korps Ede (tegenwoordig 'korps Valleistreek'). Majoor Hans Valster en zijn vrouw waren op dat moment de korpsofficieren van Ede. Ik bewaar aan het contact met hen en de korps-gemeenschap goede herinneringen! Met enkele mensen is er na al die jaren nog steeds contact!

Wat sprak (of spreekt) jou zo aan in het Leger des Heils?

Het open en eenvoudige karakter en de combinatie van *woorden* en *daaden*.

Ik noem het wel eens '*het handen uit de mouwen-geloof*'. Leger des Heils-mensen zijn doeners!

Als je gelooft en ervaart dat je door Jezus Christus vrij tot God mag komen, dat Hij je liefheeft en je eeuwig leven aanbiedt, dan wil je die rijkdom toch met anderen delen?! In bredere zin is het: delen van hetgeen je zelf mag ontvangen en liefhebben vanuit de liefde die jouzelf ten deel valt!

Wanneer werd je heilssoldaat?

Ik werd op 4 juni 2006 (eerste Pinksterdag) heilssoldaat.

Door een samenloop van omstandigheden heb ik mijn heilssoldaatschap een kleine twee jaar later beëindigd. Aan de belofte die ik deed richting God, om Hem te dienen en te getuigen van het Evangelie, probeer ik echter nog dagelijks invulling te geven. Dat is mijn wens en mijn gebed!

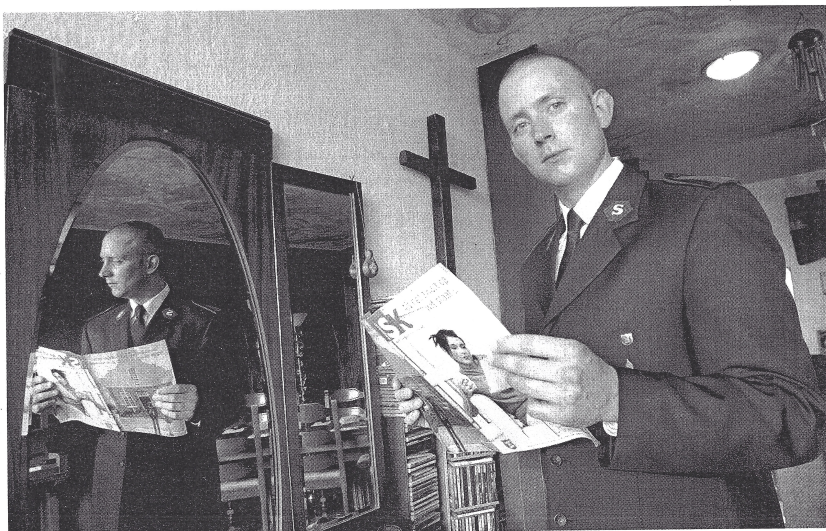

Majoor Bosshardt

Uitvaart van 'de Majoor'

Arend mocht op 30 juni 2006, samen met andere heilssoldaten, 'rîstdrager' zijn tijdens de uitvaart van Majoor Bosshardt. Arend is op de foto de derde persoon in de rij.

Heilssoldaat Arend van Hal met een Strijdkreet, het blad van het Leger des Heils, in zijn appartement in Ede. De Edenaar is sinds oktober 2006 een dag in de week te vinden op de Wallen in Amsterdam, om mensen te helpen en te evangeliseren.
foto Henk van Holland

Heilssoldaat is 'moppie' op de Wallen

Edenaar Arend van Hal blaast evangelisatiewerk Amsterdam leven in.

door Rick Borkent
EDE - Doordeweeks loopt hij in uniform en gewapend met Strijdkreten over de Wallen in Amsterdam. In het weekend ontspant de 27-jarige Arend van Hal in Ede. Vrijwel alleen blaast de heilssoldaat van het Leger des Heils het ooit roemruchte straatwerk in de hoofdstad weer leven in. Jarenlang werkte de Edenaar met veel plezier in de gehandicaptenzorg. Tot hij vier jaar geleden een avond meeliep met een evangelist en een straat hulpverlener in de Amsterdamse hoerenbuurt. Vanaf

dat moment voelde hij zich geroepen om naar Amsterdam te gaan. In zijn appartement in Ede, een kruis aan de muur, christelijke muziek schalt uit de boxen en overal bijbels, vertelt hij hoe hij afspraken met Majoor Bosshardt. Die vertelde hem dat het straatwerk op de Wallen praktisch stil lag. Vanaf oktober 2006 is Van Hal daarom te vinden op de Wallen. Vier dagen werkt hij in de daklozenopvang van het Leger des Heils, de vijfde dag deelt hij op straat Engelse, Spaanse of Nederlandse Strijdkreten uit, het lijfblad van het Leger des Heils. En praat hij, met wie dat maar wil. „Soms gaat dat over het geloof, soms alleen maar over hun problemen. Ik probeer aan te sluiten bij de nood

van mensen.” Af en toe heeft hij wel het idee dat hij in een film is beland. Dan loopt hij op straat en komen dronken mannen met de gulp nog open naar hem toe om hem wisselgeld te geven, dat ze net bij een prostituee hebben gekregen. Die prostituees noemen hem 'moppie' en 'schatje' als hij na een gesprek weer vertrekt. „Je doet zoveel ervaringen op. Het evangelisatiewerk op de Wallen is echt elke dag een verrassing.” Daarom reist hij elke dag met veel

✂ Edenaar Arend van Hal doet sinds oktober 2006 straatwerk en evangelisatie op de Wallen. Af en toe heeft hij het idee in een film beland te zijn.

plezier van Ede naar Amsterdam. Verhuizen heeft de 27-jarige heilssoldaat wel overwogen. De rust van Ede hield hem echter tegen. „Bovendien ontmoet ik heel veel daklozen tijdens mijn werk, die kennen me ondertussen. Als je daar gaat wonen, klampen mensen je in het weekend ook op straat aan. Dan kan je privé en werk niet meer scheiden.” En was er in Ede dan niet genoeg te doen? Het Leger des Heils heeft hier ook een kerkgebouw, runt een zaak in tweedehandskleding en een eigen soepwinkel. „Ik heb me dat ook wel eens afgevraagd. Moet ik nu naar Amsterdam terwijl er hier in Ede ook zoveel te doen is? Maar het gaat erom dat je doet waarvoor je geroepen bent.”

Samengevat:

Arend was van 2006 tot 2007 anderhalf jaar lang werkzaam in Amsterdam. Hij werkte meerdere dagen per week in een daklozenopvang en als heilssoldaat was hij één- à tweemaal per week op 'de Wallen' voor straatwerk en voor de Bijbelstudiegroep voor daklozen, verslaafden, prostituees en anderen. Tegenwoordig is Arend (gast)lid binnen drie kerken: het Leger des Heils, de Protestantse Kerk en de Oud-Katholieke Kerk. Al is Arend dan officieel geen heilssoldaat meer, binnen de oecumene wordt hij nog regelmatig 'onze protestantse heilssoldaat' of 'onze katholieke heilssoldaat' genoemd, hetgeen hij naar eigen zeggen een compliment vindt.

In 2017 startte Arend het initiatief 'Prijs met Johannes de Heer' dat inmiddels is uitgegroeid tot een volwaardige bediening. Arend telt dankbaar de vele zegeningen die hem en het project ten deel vallen.

“Ik ben dankbaar voor al die mooie mensen waarmee ik binnen en buiten het vaste team (van 12 personen) mag samenwerken. Ook ben ik dankbaar voor de vele ontmoetingen, tijdens JdH-zangdiensten maar ook tijdens de muzikaal- pastorale bezoeken die wij mogen brengen in verpleeghuizen, hospices etc.

Bovenal ben ik God dankbaar, voor al die momenten waarop we mogen getuigen van Zijn liefde en genade. We zijn allemaal geroepen om 'Heilsgetuigen' te zijn; verkondigers van de blijde Boodschap!” (JdH-893)

DE REDACTIE

PUZZEL (WOORDZOEKER)

ontworpen door teamlid Marjo

Woorden kunnen horizontaal, verticaal, diagonaal en achterstevoren vermeld staan.

Letters mogen meer dan eenmaal gebruikt worden.

De overgebleven letters vormen de oplossing.

Veel puzzelplezier!

Hartelijke groet,

Marjo

K	A	P	H	O	E	D	T	O	P	T	S	R	E	K	H
D	H	E	I	T	A	S	I	L	E	G	N	A	V	E	G
J	E	U	G	D	B	E	S	C	H	E	R	M	I	N	G
K	I	K	A	P	I	T	E	I	N	O	C	L	A	O	N
O	L	I	E	D	E	R	E	N	F	O	I	V	O	G	I
R	S	S	I	V	I	E	N	F	L	G	P	D	T	R	R
P	S	A	S	L	S	T	I	L	I	O	W	S	N	O	E
S	O	A	S	A	B	C	E	N	N	I	M	M	I	J	Z
O	L	L	I	G	I	C	G	E	L	O	R	R	R	S	S
F	D	E	M	E	T	S	Z	L	K	A	E	O	E	N	A
F	A	O	R	E	T	O	C	N	S	S	O	F	O	I	J
I	A	S	B	A	L	E	E	N	H	J	A	I	B	Z	C
C	T	U	F	K	N	M	A	A	A	A	R	N	M	L	E
I	S	E	A	T	A	K	R	M	H	E	I	U	A	E	R
E	L	D	R	S	O	E	P	F	I	E	T	S	T	W	D
R	P	A	H	C	S	T	O	O	N	E	G	K	R	E	K

COLLECTEBUS
DAKLOZENOPVANG
EVANGELISATIE
GOODWILLCENTRA
HEILIGINGSTAFEL
HEILSSOLDAAT
JEUGDBESCHERMING
KANSARM
KAPHOED
KAPITEIN
KERKGENOOTSCHAP
KERSTPOT
KORPSOFFICIER
LIEDEREN
MAJOOR
MISSIE
OFFICIER
RECLASSERING
RESHARE
SAMENKOMST
SOELAAS
SOEPIETS
TAMBOERIJN
UNIFORM
VLAG
WELZIJSZORG

Oplossing

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

135 jaar

Nederland

[KLIK HIER](#) om de woordzoeker af te drukken...

DE BEKENDSTE MAJOOR

luitenant-kolonel Alida Margaretha Bosshardt

Alida Margaretha Bosshardt (Utrecht, 8 juni 1913 – Amsterdam, 25 juni 2007) was een Nederlands officier van het Leger des Heils. Voor velen was zij in de tweede helft van de twintigste eeuw in Nederland hét gezicht van dit kerkgenootschap. Ze verkreeg bekendheid als Majoor Bosshardt, maar haar laatste rang was die van luitenant-kolonel, sinds 1968.

Alida Bosshardt werd op 8 juni 1913 in Utrecht, boven de kruidenierswinkel van haar ouders, geboren als dochter van Lambertus Bosshardt (Utrecht, 27 september 1885 – Utrecht, 10 mei 1945) en Wilhelmina Dieuwertje Teeling (Gouda, 30 mei 1881 – Hilversum, 25 oktober 1955).

Ze had een oudere broer, Henk. Alida werd op 3 augustus gedoopt in de Geertekerk. In 1914 werd vader Lambertus Bosshardt gemobiliseerd. Daardoor kwam de zorg voor de winkel op zijn vrouw te rusten. Toen Alida zes jaar oud was ging ze naar de openbare meisjesschool aan het Pieterskerkhof. Met de winkel ging het niet goed. Vader Bosshardt moest de winkel verkopen en werd vertegenwoordiger in koffie, thee, bier en koek. Het gezin verhuisde naar Driebergen. Zus, zoals Alida werd genoemd, en haar drie jaar oudere broer Henk gingen daar naar de dorpsschool in de Wilhelminastraat.

Al in december 1921 verhuisde de familie weer terug naar de Utrechtse wijk Ondiep. Daarna woonde het gezin nog in de Voorstraat, in de Van Humboldtstraat, aan de Adriaan Beyerkade en op het Janskerkhof. Zus' laatste school is de openbare lagere school met 8e leerjaar in de Hamburgerstraat. Henk ging naar de H.B.S., maar Zus bleef thuis. Ze ging haar moeder helpen in de huishouding en werkte halve dagen in een manufacturenzaak:

"Ik verdiende een rijksdaalder per week, waarvan ik een dubbeltje zelf mocht houden".

In het gezin van de Bosshardts was een jongen opgenomen, Jan Pennings, de zoon van een zendeling die in Lebak was omgekomen. Jan was vijftien jaar ouder dan Zus; hij was een kunstzinnige jongen, die schilderde en viool speelde. Hij had een vriendin, Wil Dillen, die heilssoldate was en op een gegeven moment aan Zus vroeg: *"Ga je mee naar het leger?"* En Zus ging mee. Wil was heilssoldate in het legerkorps Utrecht I in de Weistraat (thans Monseigneur van de Weteringstraat). Op een avond in 1930 knielde Alida aan de zondaarsbank en wendde zich – zoals ze het later heeft gezegd – *"bewust om naar God"*. Ze kwam al snel in aanraking met de 'slumpost' (later 'barmhartigheidspost' genoemd) in de Lange Nieuwstraat. Hier kwamen kinderen en volwassenen die geholpen werden met kleding en levensmiddelen. Haar moeder vergezelde Zus, Wil en Jan vaak naar het leger, waar ze steun verleende bij het praktische werk; geestelijk voelde ze zich tot het Leger des Heils niet aangetrokken. Haar vader had ondertussen het zakenleven vaarwel gezegd en was journalist geworden. Hij werd stadsverslaggever bij de Utrechtse Courant, en verzorgde tevens de muziekrubriek en het kerknieuws. In 1931 trouwden Jan en Wil en vestigden zich in Delft.

Ze was dan wel bekeerd en actief betrokken bij het Leger, maar Zus was nog geen heilssoldaat. Dat kwam in 1933, toen Alida Margaretha Bosshardt als heilssoldaat werd ingelijfd in het korps Utrecht I, dat in die tijd onder bevel stond van brigadier van Amerongen. Al snel daarna liet ze zich overschrijven naar het korps waaraan de barmhartigheidspost in de Lange Nieuwstraat verbonden was, en nam ze haar intrek in het kinderhuis aldaar.

Alida was nu heilssoldate, of 'zuster' in het Leger. Maar ze wilde meer. Ze wilde heilsofficier worden, en daarvoor moest ze weer naar school; naar de 'Kweekschool' van het Leger: *"Ik dacht: roeping of géén roeping, ik wil naar de Kweekschool, het is Gods bedoeling met mijn leven."* Op 12 november 1934 werd zuster Bosshardt 'cadet' aan de toen splinternieuwe William Booth Kweekschool van het Leger des Heils aan de Amsterdamseweg 285 in Amstelveen, die onder leiding stond van brigadier A.C. Beekhuis.

In 1936 kreeg luitenant Bosshardt haar aanstelling in het maatschappelijk werk van het Leger des Heils. Ze werd overgeplaatst naar Amsterdam, barmhartigheidspost 'Rapenburg', annex Kinderhuis 'De Zonnehoek', dat onder bevel stond van adjudante Oyen. Het kindertehuis stond midden in de Amsterdamse jodenbuurt. Er waren kinderen opgenomen uit onvolledige gezinnen met problemen. Er verbleven ongeveer honderd kinderen in het tehuis. Daarnaast werden ook een stuk of veertig moeders opgevangen.

Op 14 juli 1938 werd Bosshardt bevorderd tot kapitein. De Tweede Wereldoorlog bracht voor 'De Zonnehoek' moeilijke tijden. Er werden veel joodse kinderen in het tehuis ondergebracht, die doorgestuurd werden naar onderduikadressen. Op 22 maart 1941 werd het Leger des Heils door de Duitse bezetter geliquideerd. In 1942 moest het tehuis worden ontruimd. De kinderen werden ondergebracht in een paar kleine huizen over het IJ, in de Resedastraat. Toen in juli 1943 Amsterdam-Noord werd gebombardeerd vluchtte Bosshardt met een deel van de kinderen naar Hilversum. Ze bleef op verschillende adressen in het Gooi bivakkeren. Tijdens de hongerwinter nam ze deel aan voedseltochten. In augustus 2004 ontving ze de eretitel 'Rechtvaardige onder de Volkeren' van het Israëlsche holocaustcentrum Yad Vashem.

Na de oorlog hervatte kapitein Bosshardt haar werkzaamheden op het hoofdkwartier van het Leger des Heils aan de Prins Hendrikkade op de afdeling Vrouwen Maatschappelijk Werk. In 1946 werd ze bevorderd tot adjudant, in 1948 tot senior-kapitein. Ze kreeg van commandant Ch. H. Durman, die van 1945 tot 1950 territoriaal leider van het Leger des Heils in Nederland was, de opdracht om het 'Goodwillwerk' in Nederland te organiseren. Inspiratie voor dat werk deed Bosshardt op toen ze vanaf 8 oktober 1948 begon 'de Strijdkreet' te verkopen op de Amsterdamse Wallen. Eind november noteerde ze in haar dagboek: *"Dit werk heeft in ons allen, die mee uitgaan, iets nieuws doen geboren worden. Een liefde voor het verlorene gewekt. Het weggedrevene! Hier in deze wijken van 'Donker Amsterdam', hier hoort het Leger met de boodschap van Jezus. Hier ligt een ruim arbeidsveld voor ons."*

In 1948 organiseerde Bosshardt haar eerste kerstfeest met prostituees. Ze formuleerde vele malen haar relatie met de meisjes. Bijvoorbeeld in deze passage: *"Moet ik me verbeelden dat ik de prostitutie kan bestrijden? Geen sprake van! Ik probeer deze vrouwen de helpende hand zó vaak toe te steken dat ze op het ogenblik dat ze hem grijpen willen, hem ook kunnen grijpen. Deze meisjes en vrouwen accepteren we zoals ze zijn, in hun situatie. Ik had er in wezen óók kunnen zitten."*

In 1959 kwam ze voor het eerst op de Nederlandse televisie, in het programma 'Anders dan anderen' van Bert Garthoff. In 1965 werd ze door een fotograaf betrappt terwijl ze een vermomde prinses Beatrix begeleidde op een trip over 'de Wallen'; dagenlang was het werk van majoor Bosshardt nieuws in Nederland.

In 1978 ging Bosshardt 'op retraite', zoals dat heet bij het Leger. Ze was inmiddels bevorderd tot luitenant-kolonel, maar bleef bij het publiek bekend als 'majoor Bosshardt'. Ook na haar pensionering bleef ze zich inzetten voor het Leger des Heils en was ze vaak op de Nederlandse televisie te zien. Bekendheid kreeg ook haar vriendschap met de zanger en kunstschilder Herman Brood die ze leerde kennen tijdens de opnamen van het televisieprogramma Villa Felderhof. Ze gaf nog tot in 2005 lezingen, ging op bezoek bij zieken, sprak op congressen en tijdens kerkdiensten en verscheen op televisie. Een citaat uit een televisie-uitzending van 11 augustus 2005: *"Ik denk dat het altijd zinniger is de boodschap van God te brengen dan directeur te zijn van een vuurwerkfabriek."*

Bosshardt overleed op 25 juni 2007 op 94-jarige leeftijd, wat bij het Leger wordt aangeduid als: bevorderd tot heerlijkheid. Op zaterdag 30 juni 2007 vond de uitvaart plaats. Na een afscheidsdienst in de Koningskerk, in de wijk Watergraafsmere, werd majoor Bosshardt in besloten kring bijgezet. De afscheidsdienst werd op TV uitgezonden. Veel bekende Nederlanders en hoogwaardigheidsbekleders waren aanwezig.

[KLIK HIER](#) om de 'Strijdkreet' in te zien die na het overlijden van 'de Majoor' verscheen.

Prijs met Johannes de Heer MAGAZINE

copyright © 2022 Prijs met Johannes de Heer

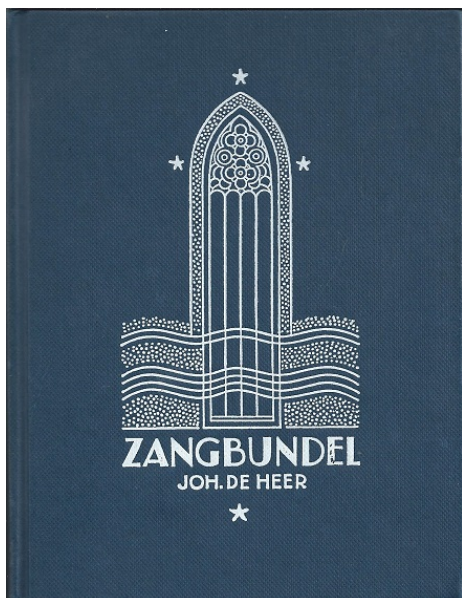
website: www.prijsmetjohannesdeheer.nl
(of verkort) www.pmjdh.nl

Reageren, vragen of opmerkingen via:

info@prijsmetjohannesdeheer.nl

Via dit mailadres kunt u zich ook gratis abonneren op onze maandelijkse nieuwsbrief.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van 'Prijs met Johannes de Heer'.

De Heilssoldaat
juni 1887
Deze maand exact
135 jaar geleden.

DE HEILS SOLDAAT

Officieel Orgaan van het Leger des Heils.

Hoofdkwartier voor Nederland:
Daniel Stalpertstraat 88.
AMSTERDAM

WILLIAM BOOTH.
Generaal.

Intern. Hoofdkwartier:
101 Queen Victoria street.
LONDON E. C.

BUREAU VAN UITGAVE: DANIEL STALPERTSTRAAT 88.
STAFKAPITEIN: J. K. TYLER.

N° 1.

JUNI 1887.

Prijs 3 Cent.

VOUR.

Talrijke scharen zijn te samen gekomen op eens anders weinig bezochte bergvlakte. Donker waren de paar laatste jaren, donker gaat men de toekomst te gemoet. Israël scheen zijnen God verlaten te hebben. Men lette niet op Zijne bevelen, men hoorde niet naar Zijn woord en andere goden werden aangebeden zowel in het paleis als in de nederigste hut. Israël zonk al dieper en dieper, en vervielde zich zoo ver van Zijnen God, dat het scheen, alsof er geen hoop op redding meer was.

Jehova's uitverkoren volk had te dien tijde geen teken uit den Hemel, noch hoorde de stem zijns Gods. Maar voor dat de overwinning van Baäl en Izebel volkomen was, stond er een kampvechter Gods op. Een man is er, die niet slechts in de stilte in den God van Abraham, Izaak en Jacob geloofde, maar die Hem openlijk voor een ieder wilde belijden. Ja, Elia durft te gelooven, dat op die bergvlakte van Karmel, waar hij alleen staat tegenover de machten des duivels, de getrouwe God zijner vaders

door vuur zal antwoorden.

Gij kent het einde der geschiedenis. Gij hebt haar gehoord, toen gij nog een kind waart, en sedert dien tijd hebt gij dikwijls gelezen, hoe de groote profet het altaar van Jehova herbouwde en hoe duidelijk in antwoord op zijn geloof, de machtige stem van 's hemels vuur nederviel. Heeft de wereld heden ten dage niet diezelfde oude openbaring noodig? Geen licht! geen stem! geen teken! geen wonder! Men beroemt er zich zelfs op, aan niets te gelooven, en de kerk is machteloos om dezen staat van zaken te veranderen; heeft ook zij niet bijna geheel vergeten, dat haar God

door vuur kan antwoorden?

En is zij niet bang geworden voor zulk een ontzettelijke verschijning?

VOUR! Ja wellicht zou het ongelegen komen!

Dan zou het onmogelijk zijn, om God maar zoo stilte te vergeeten; dan zou zij u wel gemak niet meer kunnen nemen in uwe goed ingerichte woningen, wanneer dat vuur een licht had doen vallen op eens wereld, die zich op den weg ten verderve bevindt; dan zou het u onmogelijk zijn om de diepst gevalene ongehinderd op den breiden weg te laten voorwaarts gaan. Neen, dat vuur zou het gehele land in beweging brengen.

• Sluimerende geloovigen zouden er door wakker geschud worden; zondaren zouden luide om genade roepen; en een nieuwe orde van zaken zou dan beginnen. Ja, het vuur kwam zeer ongelegen voor Izebel en Baäl, misschien ook wel ongelogen voor de dienaren van Jehova, die zich schuil hielden en Hem slechts in stille wenschten te ontsien.

VOUR! Maar is dat vuur niet gevaarlijk? Zekerlijk, het vuur van God kan slechts verkregen worden door onze eigene persoon daaraan te wagen. Elia zou u juist hetzelfde zeggen, indien hij eens terug kwam om u zijne ervaring op Karmel opgedaan, mede te deelen.

Ja, het zou betrekken, dat er weder een altaar van zelfopoffering opgericht moest worden en, wat den profet zelf aanbelangt, een eenzaam, bitter, moeilijke leven. Iemand anders zeide ook eens, dat Hij gekomen was om vuur op de aarde te brengen, en Zijn leven eindigde op Golgotha! Ook waren er twaalf mannen op wie tongen als van vuur geelen werden en sedert dien tijd was slechts gevaar en vervolging tot het einde toe hun deel.

Ja, gevaarlijk is het — maar toch zijn wij besloten dit vuur deelachtig te worden in het geloof.

Wij schrijven in het geloof op de wapens en schilden van ons leger en in onze banieren de leuze:

„Bloed en Vuur!”

Nog altijd hebben wij eep God, die ons antwoordt. Nog altijd openbaar zieh onze God van den Hemel! Luistert toe, o Nederland! wij betogen het; Hij, die God van Abraham, de Vader van Jezus Christus, de God van de apostelen heeft nog dezelfde macht!

De wereld is niet slechts overgelaten aan hetgeen we in een Boek lezen; de wereld is nog niet geheel aan den duivel ten prooi overgelaten! De Heer regeert! Hij heeft slechts zijn Elia's noodig.

En uit de harten van vele duizenden van mannen en vrouwen, die in hunne eigen oogen even onbetekenend waren als Elia was in de oogen van zijn geslacht is het antwoord ten hemel opgezonden: „Heer! hier zijn wij!”

De Elia's des Heeren zullen opstaan, of schoon smaad en-hoon hen wachten zal; zij zullen geheel alleen voor den Heer standhouden al ware het ook, dat zij nimmer meer op aarde rust en vrede zouden genieten, zij zullen Zijn altaar oprichten zelfs dan, wanneer Hij van hen verlangen zou dat zij zich zelven als offer daarvoor gaven.

(Hij vraagt wat het Leger des Heils toch eigenlijk is? Wij zijn menschen,

die dit vuur van God gezien hebben; — die gelooven, dat God dat vuur met groote kracht zal doen nedervallen; die vertrouwen, dat Nederland het zien en er in gelooven zal!

Wij zijn weinig betekenend in het oog der wereld en weten van vele dingen niets af; toeh zijn wij dezulken, die nog de antwoorden door 's Heeren vuur ontvaangen, en hierin is onze roem.

Reeds heeft dit teken uit den Hemel onze zending in Amsterdam bezegeld, en vele mannen en vrouwen getuigen, dat in antwoord op hun smeeken eene reinigende kracht van boven is nedergedaald, en hen van hunne zonden vrijgemaakt heeft, en in den geloove verwachten wij, dat duizenden Nederlanders, van alle rangen en standen, uit de lagere en hogere klassen, rijken en armen, geleerden en onwetenden, jongen even goed als-ouden, dien God, die nog tekenen en wonderen kan doen op aarde, zullen leeren kennen en zich in Hem verblijden zullen. Hiervoor leven en strijden wij, en voor niets anders. Glimlacht over ons; hebt ons lief of haat ons; het komt er voor ons niet op aan. Wij wenschen u God te doen kennen. Gij moogt met ons doen, wat gij wilt, maar wij zullen spreken en zingen en uwe rust verstoren en u wakker schudden, wanneer gij bezig zijt geld bij een te brengen, of wanneer

gij u zoekt te vermaken, zoo dikwijls als de omstandigheden het ons toelaten.

Daar toe geven wij ook deze „Heilssoldaat” uit en wij zullen het overal trachten te brengen en te verkoopen, zooveel als in ons vermogen is.

Nu wat u zelf betreft. Geloof *GIJ* in een God, die u met een levend teken antwoordt? *Wet* gij, dat gij Zijn dienstknecht zijt? Hebt gij ook Zijn altaar opgericht en Hem als offer uw eigen hart en leven gegeven? Hebt gij slechts een boek over Hem gelezen, doch Hem nooit tot uwe ziel hooren spreken? Indien niet, dan is het wellicht, omdat gij u te voornaam acht om een Elia te zijn. — Gij hebt het er niet voor over om veracht en verworpen te worden, zelfs al ziet ge daardoor Gods naam verheerlijkt.

Neem u in acht, eens zult gij Zijn vlammen vuur zien. Eens zal er een vuur des toorns en der vertering nedervallen, dat op allen zal vallen die zich niet aan Zijne zijde geschaard hebben.

Pas op, de kans niet te verliezen van nu voor Hem te mogen strijden, opdat in dien dag, wanneer gij voor Hem verschijnen zult, Hij Zijn vuur niet op u late nedervallen en op allen, die Hem nooit in het geloof aanschouwd hebben en tot wie Hij zeggen zal „Ik heb u nooit gekend” eenvoudig omdat gij niet gewillig waren om tegenover eene ongestoorde wereld op te treden. — Het zou beter voor u zijn, dat de Heer zijn reinigend vuur nu aan u openbaart, dan dat gij later, na vele jaren korte jaren geheel alleen voor God zoudt moeten strijden, dan dat Hij ten laatste het vuur Zijns toorns en des verderfs aan u openbaren zou.

RAILTON.

„GAATI”

Brief van Generaal Booth aan de soldaten van het Leger des Heils.

Waarom zou „de gehele wereld” niet het eigendom van Jezus Christus worden? Zou iemand daar eene reden tegen kunnen vinden?

Waarom zou het niet goed zijn, dat de zwarte stroom van verloren zielen, die dagelijks hellewaarts gaan, minder groot werd, of geheel ophield te bestaan zoodat verloren met luide vreugdekreten de poorten des Hemels zouden binnengaan? Gingen er niet reeds genoeg verloren? Waarom zouden Gods genadebestedingen verijld worden? O, indien het helische vuur al niet uitgebluscht kan worden, kunnen wij er dan niets aan doen, dat zooveel er in niet verloren?

Zou daarvoor in den Hemel goeden vreugde zijn? Zou in die stad met gouden poorten geen plaats voor al deze miljoenen wezen? Zou er een engel of zalige zijn, die bries op tegen zou hebben, dat alle schepselen daarboven hunnen arbeid, hunne bijdragen kwamen deelen en hunne lofzangen zouden aanhooren?

Zou God niet willen dat Zijn Heil over de gehele wereld verspreid werd, even volkomen als de groote wateren den bodem der zee bedekken?

Mij komt het voor, dat alle moeilijke vragen betreffende dit punt beantwoord worden door de verklaring, die Hij van Zijn eigen wezen gegeven heeft: „God is liefde.” Ik weet slechts van moeilijkheden, die bestaan in sommige droge leerstukken, door menschen, die mij toeschijnen meer verstand dan hart te hebben gemaakt, en die dan toch nog niet uitnuttigen in verstand, en van wie ik niet gelooven kan, dat zij ooit in waarheid de grondbeginselen van Jehova's Godsdienst verstaan hebben.

Dat onze Heiland wenscht, dat de gehele wereld toegebracht wordt, bewijst Zijn bevel ons voldoende. Hij gaf een bevel en wilde dat het volvoerd zou worden.

Wie is William Booth?

De heer Booth werd in de Engelsche kerk grootgebracht en onder de prediking der Wesleyanen bekeerd. Daarna werd hij predikant in de Methodist kerk en doorreisde een groot gedeelte van Engeland, waar hij vele zielen voor den Heer wist te winnen, totdat hij in het jaar 1861 zijne betrekking als geordend predikant neerlegde en zich met zijne vrouw geheel aan het werk der evangelisatie wijdde. De Heer werkte krachtig door hen, zoodat er duizenden bekeerden in de verschillende kerken opgenomen werden.

De heer Booth werd in 1865 geheel tegen zijn zin, maar door Gods voorzienige leiding naar het oostelijk gedeelte van Londen gebracht, waar de groote menschenmassa, die geheel vreemd tegenover God en Zijnen dienst stond en door geen der bestaande godsdienstige inrichtingen bereikt werd, zulk een indruk op hem maakte, dat hij besloot zijn gansche leven er aan te geven om deze miljoenen tot de kennis van God te brengen, opdat zij ontruikt mochten worden aan de diepe ellende waarin zij verkeerden en de verdorpenis mochten ontvluchten die hen wachtte.

Het ontstaan van het Heilssoldaat is hiervan het gevolg geweest.